BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

Mục lục

TIN QUỐC TẾ TRONG THÁNG

1. Đức tăng gấp đôi ngân sách cho nghiên cứu về trí tuệ nhân tạo 2
2. Thái Lan: Trung tâm chống tin giả sử dụng trí tuệ nhân tạo đi vào hoạt động 3
3. Hàn Quốc sẽ ra chiến lược quốc gia về trí tuệ nhân tạo 4
4. Trung Quốc mở rộng hoạt động nghiên cứu Nam Cực 5

TIN TRONG NƯỚC TRONG THÁNG

5. Lễ kỷ niệm 60 năm thành lập Bộ KH&CN và đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất 7
6. Lễ ra mắt Trường Đại học Phenikaa và Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa 12
7. Ký thỏa thuận đồng tài trợ cho các dự án nghiên cứu chung giữa Việt Nam và Hàn Quốc 13
8. Hội thảo "Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo vì mục tiêu phát triển bền vững" 14
9. Hội thảo khoa học: "Bảo đảm thông tin khoa học và công nghệ phục vụ nghiên cứu và đào tạo tại Việt Nam" 16

GƯƠNG ĐIỂN HÌNH TIÊN TIẾN VỀ KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ VÀ ĐỔI MỚI

10. Tôn vinh sinh viên nghiên cứu khoa học tại Giải thưởng Euréka 2019 18

NGHIÊN CỨU, NHẬN ĐỊNH

11. Clarivate Analytics và Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc công bố báo cáo "Những mặt trận nghiên cứu 2019" 20

TIN QUỐC TẾ TRONG THÁNG

Đức tăng gấp đôi ngân sách cho nghiên cứu về trí tuệ nhân tạo

Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Nghiên cứu CHLB Đức, Anja Karliczek, mới đây đã công bố sẽ tăng gấp đôi tài trợ cho nghiên cứu về trí tuệ nhân tạo (AI), từ 64 đến 128 triệu EUR từ nay đến năm 2022. Quyết định được Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Nghiên cứu CHLB Đức đưa ra do cạnh tranh quốc tế gia tăng và mong muốn duy trì vị thế của Đức như một nước mạnh về nghiên cứu AI.

Trong cuộc họp báo này, Bộ trưởng Anja Karliczek cũng nhấn mạnh các liên kết phải được tăng cường giữa các lĩnh vực chính trị, khoa học và kinh tế để cho phép phát triển AI. Bà Anja Karliczek nhấn mạnh sự hợp tác chặt chẽ giữa Bộ Giáo dục và Nghiên cứu CHLB Đức và Bộ Kinh tế nước này trong việc thiết lập chiến lược của Đức về trí tuệ nhân tạo cũng như sự hỗ trợ của Bộ Giáo dục và Nghiên cứu CHLB Đức cho dự án điện toán đám mây có chủ quyền GAIA-X hiện đang được Bộ Kinh tế nước này sử dụng.

Việc tăng tài trợ ban đầu sẽ có lợi cho các trung tâm nghiên cứu AI ở Berlin, Dortmund, Bon, Dresden, Munich và Tübingen cũng như Trung tâm nghiên cứu AI Đức (DFKI).

Chính phủ CHLB Đức đã công bố Chiến lược Quốc gia AI tháng 12/2018. Chiến lược còn được nhắc đến là "AI được sản xuất tại Đức", nhằm mục đích tăng cường tài trợ cho AI, mở rộng nhóm dữ liệu và thúc đẩy nghiên cứu AI. Đi kèm với đó là các mục tiêu khác bao gồm dự đoán sự phát triển của AI tác động đến thị trường lao động và thiết lập các tiêu chuẩn đạo đức để truy cập dữ liệu. Chiến lược AI đầy tham vọng của Đức không chỉ bao gồm các yếu tố chính như chiến lược AI của Hoa Kỳ và Trung Quốc, mà còn tiến thêm một bước để kêu gọi thiết lập tiêu chuẩn kỹ thuật và hợp tác quốc tế. Bên cạnh đó, Đức cũng tập trung xây dựng và phát triển một hệ sinh thái AI sôi động được thúc đẩy bởi một lượng lớn đầu tư mạo hiểm hoặc đại gia công nghệ, các nhà hoạch định chính sách của Đức đang tìm kiếm sự can thiệp chính sách hiệu quả của chính phủ để kích thích tăng trưởng AI.

Chính phủ Đức muốn tăng cường và mở rộng nghiên cứu của Đức và châu Âu về AI và tập trung vào việc chuyển giao kết quả nghiên cứu cho khu vực tư nhân

và tạo ra các ứng dụng AI. Các sáng kiến được đề xuất để đạt được điều này bao gồm các trung tâm nghiên cứu mới, hợp tác nghiên cứu và phát triển Pháp-Đức, tài trợ cụm khu vực và hỗ trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ khởi nghiệp. Kế hoạch đề xuất khá toàn diện và cũng bao gồm các biện pháp thu hút nhân tài quốc tế, ứng phó với tính chất thay đổi của công việc, tích hợp AI vào các dịch vụ của chính phủ, làm cho dữ liệu công khai dễ tiếp cận hơn và thúc đẩy sự phát triển của AI minh bạch và đạo đức. Nhìn chung, chính phủ muốn AI được sản xuất tại Đức, trở thành một nơi sản xuất chất lượng được công nhận trên toàn cầu.

Ngoài chiến lược trên, Đức đã có một số chính sách liên quan để phát triển AI. Về cơ bản, chính phủ, hợp tác với các học giả và các tác nhân trong ngành, tập trung vào việc tích hợp các công nghệ AI vào các lĩnh vực xuất khẩu của Đức. Chương trình hàng đầu là Công nghiệp 4.0. Trung tâm nghiên cứu AI của Đức (DFKI) là một tác nhân chính trong việc theo đuổi này và cung cấp kinh phí cho nghiên cứu AI định hướng ứng dụng. Các tổ chức có liên quan khác bao gồm Quỹ Alexander von Humboldt, thúc đẩy hợp tác học thuật và thu hút tài năng khoa học làm việc ở Đức, và Plattform Lernende Systeme, tập hợp các chuyên gia từ khoa học, công nghiệp, chính trị và các tổ chức dân sự để phát triển các khuyến nghị thiết thực cho chính phủ. Chính phủ cũng đã công bố một ủy ban mới để điều tra làm thế nào AI sẽ ảnh hưởng đến xã hội và được giao nhiệm vụ xây dựng một báo cáo với các khuyến nghị trong năm 2020.

Nguồn: diplomatie.gouv.fr

Thái Lan: Trung tâm chống tin giả sử dụng trí tuệ nhân tạo đi vào hoạt động

Ngày 1/11/2019, Trung tâm chống tin giả sử dụng trí tuệ nhân tạo ở Thái Lan chính thức đi vào hoạt động, sử dụng trí tuệ nhân tạo và các nhân viên giám sát đã được huấn luyện nhằm nhận diện và xác minh các thông tin giả mạo.

Thủ tướng Thái Lan Prayut Chan-o-cha tham dự lễ ra Trung tâm chống tin giả sử dụng trí tuệ nhân tạo tại Tòa nhà Chính phủ ở Bangkok

Phát biểu tại buổi ra mắt Trung tâm, Bộ trưởng Kinh tế số và xã hội Thái Lan Buddhipongse Punnakanta cho biết Trung tâm có nhiệm vụ xác minh tin tức thuộc mọi lĩnh vực, trong đó có chăm sóc sức khỏe, thiên tai, kinh tế, trật tự xã hội, các chính sách của chính phủ, an ninh quốc gia…

Trung tâm cũng có một trang mạng xã hội Facebook, một trang web và nhóm sử dụng ứng dụng nhắn tin Line để công bố những tin tức bị xác minh là giả mạo. Trên các ứng dụng này, người dùng cũng có thể trình báo những thông tin mà họ cho là tin giả.

Gần đây, chính phủ nhiều nước Đông Nam Á siết chặt quản lý nội dung đăng tải trực tuyến cũng như áp dụng biện pháp mạnh để đối phó với nạn tin giả. Chẳng hạn, Luật chống tin giả ở Singapore đã bắt đầu có hiệu lực, theo đó, các công ty truyền thông trực tuyến phải gỡ bỏ hoặc đính chính nội dung mà nhà chức trách xác định là không đúng, bịa đặt. Các trường hợp vi phạm Luật có thể bị phạt tiền, thậm chí bị truy tố.

Nguồn: AFP và https://www.asiatimes.com/

Hàn Quốc sẽ ra chiến lược quốc gia về trí tuệ nhân tạo

Tại Hội thảo thường niên về trí tuệ nhân tạo mang tên "Tầm nhìn nhà phát triển" (DEVIEW 2019) diễn ra tại Seoul ngày 28/10/2019, Tổng thống Hàn Quốc Moon Jae-in cho biết Chính phủ Hàn Quốc sẽ đề ra chiến lược quốc gia về trí tuệ nhân tạo, dựa trên sáng kiến cơ bản hoàn toàn mới về lĩnh vực này.

Sự kiện DEVIEW về lĩnh vực trí tuệ nhân tạo và phần mềm, có quy mô lớn nhất tại Hàn Quốc, do hãng Naver tổ chức. Việc Tổng thống Moon đích thân tham dự sự kiện này thể hiện quyết tâm đưa lĩnh vực trí tuệ nhân tạo trở thành ngành công nghiệp chiến lược quốc gia cùng với 3 ngành công nghiệp mới là chip bán dẫn hệ thống, y sinh học và ôtô tương lai.

Tổng thống Moon Jae-in có bài phát biểu quan trọng trong hội nghị DEVIEW 2019 được tổ chức tại trung tâm hội nghị COEX ở Seoul ngày 28 tháng 10 năm 2019. (Yonhap)

Phát biểu tại sự kiện trên, Tổng thống Moon đã khẳng định Hàn Quốc sẽ có chiến lược quốc gia về trí tuệ nhân tạo, dựa trên sáng kiến cơ bản hoàn toàn mới về lĩnh vực này. Theo đó, Tổng thống kêu

gọi các doanh nghiệp nỗ lực đưa trí tuệ nhân tạo trở thành động lực để đổi mới xã hội và đặc biệt chú ý tới sự thay đổi về việc làm, vấn đề đạo đức trí tuệ nhân tạo. Ông cũng dự báo dự báo trong tương lai, sự phát triển của trí tuệ nhân tạo sẽ mang đến những trải nghiệm hoàn toàn mới mẻ cho nhân loại. Trí tuệ nhân tạo sẽ không chỉ dừng lại ở một lĩnh vực công nghiệp mà sẽ giúp giải quyết nhiều vấn đề xã hội, như sức khỏe người dân trong thời đại già hóa dân số, phúc lợi cho người cao tuổi neo đơn, an toàn cho phụ nữ độc thân, phòng ngừa tội phạm.

Ông Moon Jae-in cũng cho rằng trí tuệ nhân tạo không dừng lại ở sự tiến bộ khoa học công nghệ, mà sẽ trở thành một nền văn minh mới. Ngoài ra, Tổng thống Moon Jae-in gọi các nhà phát triển AI là người tạo ra nền văn minh AI, thế hệ đầu tiên của "nhân loại mới." Do đó, nếu chính phủ tích cực chuyển đổi cơ chế, tạo điều kiện cho các nhà phát triển thỏa sức hiện thực hóa trí tưởng tượng của mình, mạnh tay phá bỏ rào cản ở mọi lĩnh vực, cùng với đó nếu các nhà khoa học, kỹ sư, giới nghệ sĩ, học sinh cùng hợp tác, thì Hàn Quốc sẽ có thể phát triển nhanh nhất thế giới ở lĩnh vực AI. Tổng thống Moon cam kết sẽ xây mới, mở rộng các khoa về công nghệ tiên tiến, hỗ trợ nghiên cứu và phát triển lĩnh vực AI thông qua các cuộc thi, như Olympic AI. Bên cạnh đó, ông khẳng định Chính phủ sẽ tạo môi trường đầu tư thuận lợi cho các doanh nghiệp phát triển AI. Ngoài ra, Chính phủ sẽ tạo cơ hội học tập, nghiên cứu về AI cho mọi người dân.

Trong dự thảo ngân sách năm 2020, chính phủ nước này sự kiến phân bổ 1.700 tỷ won (1,4 tỷ USD) cho lĩnh vực dữ liệu, mạng, AI, tăng 50% so với ngân sách năm 2019.

Nguồn: http://www.koreatimesus.com/

Trung Quốc mở rộng hoạt động nghiên cứu Nam Cực

Năm 2019 đánh dấu kỷ niệm 60 năm Hiệp ước Nam Cực, được 12 quốc gia ký kết vào ngày 1 tháng 12 năm 1959 tại Hoa Kỳ; Trung Quốc đã ký kết từ năm 1983. Hiệp ước Nam Cực đã được 60 năm (một số công ước đã được thêm vào văn bản gốc), tránh được việc khai thác tài nguyên thiên nhiên và xung đột nói chung. Nghị định thư Madrid năm 1991 nghiêm cấm mọi hoạt động liên quan đến tài nguyên khoáng sản ở Nam Cực ngoài nghiên cứu khoa học.

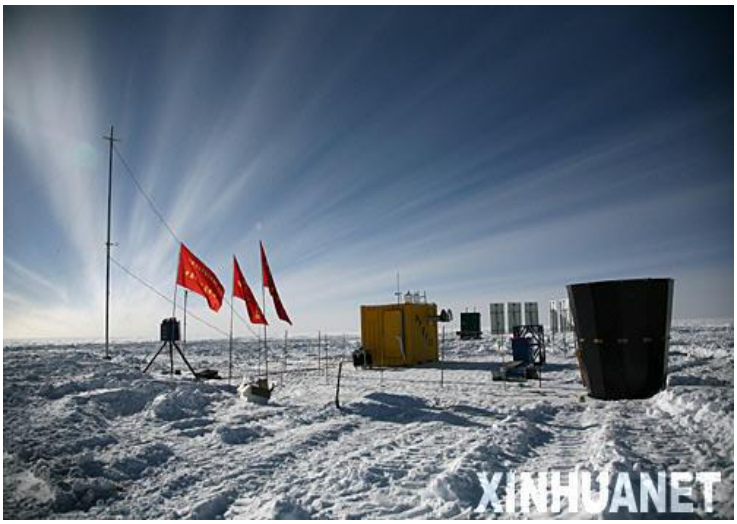

Tàu nghiên cứu phá băng Xue Long (Rồng tuyết) của Trung Quốc hoạt động ở Nam Cực

Hiện nay có 27 quốc gia tiến hành thí nghiệm nghiên cứu trong khoảng 50 trạm tại Nam Cực. 4.000 nhà khoa học tham gia trong thời gian mùa hè. Các lĩnh vực nghiên cứu tại đây có rất nhiều: hải dương học, sinh học, địa vật lý, khí hậu, khí tượng học, đa dạng sinh học, địa chấn học, từ trường trên mặt đất, y học (ví dụ về sự lan truyền của virus), hoặc vật lý thiên văn.

Trung Quốc năm nay có chuyến thám hiểm khoa học thứ 35 ở Nam Cực và hiện đang xây dựng cơ sở nghiên cứu thứ 5. Trung Quốc đã xây dựng xong 4 cơ sở nghiên cứu trên lục địa: Vạn Lý Trường Thành, Trung Sơn, Côn Lôn và Taishan. Lâu đời nhất là Vạn Lý Trường Thành, được thành lập năm 1985, một năm sau chuyến thám hiểm Nam Cực đầu tiên của Trung Quốc. Các cơ sở khác được thành lập liên tiếp vào năm 1989, 2009 và 2014. Cở sở thứ 5 sẽ hoạt động vào năm 2022, nhưng hoạt động của nó có điều kiện dựa trên đánh giá quốc tế đang diễn ra. Trung Quốc bắt đầu xây dựng cơ sở nghiên cứu thứ 5 từ năm 2017 và đã thực hiện một số công việc trong khoảng thời gian ngắn vào đầu năm nay.

Nghiên cứu ở Nam Cực được điều phối từ Viện nghiên cứu vùng cực của Trung Quốc, được thành lập năm 1989 tại Thượng Hải.

Trung Quốc đã thực hiện chuyến thám hiểm khoa học thứ 35 tới Nam Cực năm 2019 (chuyến thám hiểm kéo dài 4 tháng, từ tháng 1 đến tháng 4). Trung Quốc đặt mục tiêu trở thành một trong những "cường quốc Nam Cực", cùng với Nga, Hoa Kỳ và Nhật Bản. Trung Quốc đã tăng cường đầu tư cho các chương trình ở Nam Cực, thêm chi tiêu cho hậu cần, cơ sở hạ tầng và nghiên cứu. Việc đưa vào hoạt động một tàu phá băng thứ hai, Xuelong 2 (Rồng tuyết), là bước tiến mới về công nghệ nghiên cứu Nam Cực của nước này. Nhiệm vụ đầu tiên của nó sẽ là chuyến thám hiểm thứ 36 đến Nam Cực vào đầu năm tới. Lợi ích của Trung Quốc trong khu vực Nam Cực là khoa học, nhưng cũng kết hợp du lịch và vận tải. Các công bố khoa học của Trung Quốc về Nam Cực cũng đã tăng nhanh chóng.

Nguồn: https://www.lexpress.fr; http://www.xinhuanet.com/english/

TIN TRONG NƯỚC TRONG THÁNG

Lễ kỷ niệm 60 năm thành lập Bộ KH&CN và đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất

Sáng 30/11, tại Hà Nội, Bộ KH&CN long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 60 năm thành lập (1959 - 2019), vinh dự đón nhận Huân chương Lao động hạng Nhất. Dự Lễ kỷ niệm có Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc; các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo cấp cao của Đảng và Nhà nước; đại diện các bộ, ban, ngành trung ương, các địa phương các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp, các đại sứ quán và tổ chức quốc tế, các nhà khoa học và các thế hệ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của Bộ KH&CN qua các thời kỳ.

Lễ kỷ niệm cũng là dịp để tri ân và biểu dương những đóng góp của các thế hệ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của Bộ Khoa học và Công nghệ qua các thời kỳ; đồng thời, điểm lại những trang sử vẻ vang đã qua, thể hiện quyết tâm đoàn kết, đưa nền KH&CN của nước nhà phát triển mạnh mẽ, đóng góp ngày càng nhiều hơn vào việc nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả và sức cạnh tranh của nền kinh tế, nâng cao đời sống nhân dân.

Phát biểu khai mạc tại Lễ kỷ niệm, Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh nhấn mạnh: qua từng giai đoạn lịch sử, để phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ, tên gọi của Bộ đã có những thay đổi từ Ủy ban Khoa học Nhà nước ở ngày đầu thành lập (năm 1959), Ủy ban Khoa học và Kỹ thuật Nhà nước (năm 1965), Ủy ban Khoa học Nhà nước (năm 1990), Bộ Khoa học, Công nghệ và Môi trường (năm 1992) và từ năm 2002 cho đến nay là Bộ Khoa học và Công nghệ. Nhưng dù với tên gọi nào thì Bộ cũng được giao nhiệm vụ là cơ quan tham mưu cao nhất cho Đảng, Quốc hội và Chính phủ trong việc hoạch định và triển khai các chính sách phát triển khoa học và kỹ thuật và hiện nay là KH, CN và đổi mới sáng tạo (ĐMST).

Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh phát biểu khai mạc tại Lễ kỷ niệm

Trong hơn 30 năm đất nước đổi mới toàn diện, cơ chế và chính sách quản lý hoạt động KH&CN cũng luôn được quan tâm đổi mới nhằm giải phóng tiềm năng sáng tạo, tạo môi trường thuận lợi và

thông thoáng cho hoạt động nghiên cứu khoa học và phát triển công nghệ. Trên cơ sở đó, KH&CN đã có những đóng góp nổi bật trong phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế, được Lãnh đạo Đảng, Nhà nước ghi nhận và biểu dương. Bước sang giai đoạn phát triển mới, khi đất nước hội nhập toàn diện với thế giới và đứng trước nhiều cơ hội cũng như thách thức trong bước đường phát triển, được sự quan tâm, chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, Bộ KH&CN sẽ tiếp tục tập trung phối hợp chặt chẽ hơn nữa với các bộ, ngành, cơ quan ở trung ương và địa phương, cộng đồng các nhà khoa học, nhà quản lý và doanh nghiệp.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh đón nhận Huân chương lao động hạng nhất từ Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc

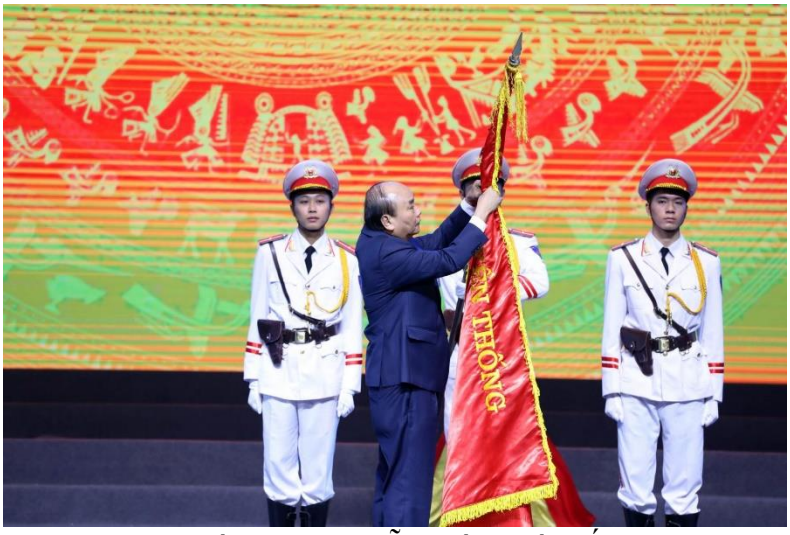

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc gắn Huân chương lên lá cờ truyền thống của ngành KH&CN

Tại Lễ kỷ niệm, thay mặt lãnh đạo Đảng và Nhà nước, Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc đã trao tặng Huân chương Lao động hạng Nhất - phần thưởng cao quý của Đảng và Nhà nước cho Bộ KH&CN vì đã có thành tích xuất sắc trong công tác, góp phần vào sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc chúc mừng, biểu dương và đánh giá cao những nỗ lực, cố gắng to lớn của Bộ Khoa học và Công nghệ, các cán bộ quản lý khoa học công nghệ trong cả nước, trong dòng chảy lịch sử 60 năm qua của ngành KH&CN, nhiều tấm gương các nhà khoa học nổi tiếng nhà quản lý khoa học tiêu biểu có đóng góp quan trọng từ những giai đoạn đầu hình thành đặt nền móng cho KH&CN nước nhà phát triển như: Giáo sư Trần Đại Nghĩa, Giáo sư Tạ

Quang Bửu, nhà nông học Lương Định Của, bác sĩ Tôn Thất Tùng... Sau ngày giải phóng miền Nam thống nhất đất nước, từ Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI, KH&CN ngày càng được quan tâm tạo điều kiện để phát triển, công tác quản lý nhà nước từng bước được đổi mới phù hợp và hiệu quả hơn, đóng góp vào sự phát triển chung của đất nước.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc nêu bật những kết quả quan trọng mà KH&CN đã đóng góp vào sự phát triển của đất nước

Thủ tướng nêu rõ ngày nay, Việt Nam đang ở bước ngoặt quan trọng trong tiến trình phát triển. Nhiều nghiên cứu chỉ ra rằng KH&CN mới là yếu tố quyết định cho tăng trưởng trong dài hạn, là chìa khóa để chúng ta vượt qua trạng thái dừng, thoát bẫy thu nhập trung bình, đạt tăng trưởng kinh tế cao, vươn lên sự thịnh vượng của quốc gia, của dân tộc. Chúng ta có tài nguyên vô tận, đó là chất xám, là sự sáng tạo của con người.

Tăng trưởng kinh tế của Việt Nam những năm gần đây đang đi đúng hướng và tích cực, thể hiện ngày càng giảm dần phụ thuộc vào khai thác tài nguyên, xuất khẩu thô và mở rộng tín dụng. Chất lượng tăng trưởng được cải thiện rõ nét, thể hiện qua tốc độ tăng năng suất lao động, đóng góp năng suất các nhân tố tổng hợp (TFP) tăng từ 33,6% bình quân giai đoạn 2011-2015 lên khoảng 43,5% giai đoạn 2016-2020.

KH&CN ngày càng đóng góp nhiều vào giá trị gia tăng của sản phẩm hàng hóa, trên 30% giá trị gia tăng trong sản xuất nông nghiệp, 38% trong sản xuất giống cây trồng, vật nuôi. Chỉ số đổi mới sáng tạo toàn cầu của Việt Nam liên tục tăng và năm 2019 xếp thứ 42/129 quốc gia và đứng thứ 3 trong khối ASEAN.

Chúng ta đang xây dựng chiến lược phát triển kinh tế - xã hội 10 năm 2021 - 2030, tầm nhìn đến 2045 với khát vọng đưa đất nước ta phát triển thịnh vượng. Hơn bao giờ hết, chúng ta phải tiếp tục đổi mới tư duy cũng như hành động một cách quyết liệt nhằm huy động và sử dụng có hiệu quả mọi nguồn lực, đặc biệt là phát huy mạnh mẽ nguồn vốn trí tuệ và sức sáng tạo của con người Việt Nam. Chúng ta cần phải có một bước chuyển đổi về mặt chiến lược để thúc đẩy nghiên cứu và phát triển khởi nghiệp sáng tạo, ứng dụng kết hợp phát triển công nghệ trong một số ngành, lĩnh vực mới có thế mạnh.

Cần phải xác định KH&CN và đổi mới sáng tạo là nền tảng thúc đẩy phát triển nhanh và bền vững của đất nước, là lực lượng sản xuất trực tiếp, là động lực

chính của mô hình phát triển kinh tế xã hội, đồng thời phải làm tốt hơn nữa sự phối hợp giữa Nhà nước và xã hội trong việc phát triển KH&CN, kết hợp tốt hơn giữa nội lực và ngoại lực trong phát triển KH&CN và ĐMST. Đây là yêu cầu trọng trách to lớn đối với Bộ KH&CN nghệ và đội ngũ cán bộ quản lý và cán bộ nghiên cứu KH&CN.

Thủ tướng cho rằng cần thực hiện đồng bộ các giải pháp khơi dậy sự đam mê nghiên cứu, sức sáng tạo, hành động mạnh mẽ quyết liệt để thúc đẩy phát triển KH&CN nước nhà, trong đó tập trung vào một số nội dung sau:

Thứ nhất, mạnh dạn đề xuất cơ chế, chính sách vượt trội để tạo ra sự đột phá trong ứng dụng KH&CN, đổi mới sáng tạo trong khu vực doanh nghiệp, dịch vụ công. Mục tiêu là lấy doanh nghiệp làm trung tâm của hệ thống đổi mới sáng tạo quốc gia. Xây dựng cơ chế, chính sách đồng bộ giữa pháp luật về KH&CN với pháp luật về thuế, đầu tư, tài chính và pháp luật liên quan để nâng cao năng lực đổi mới, hấp thụ và từng bước phát triển công nghệ của doanh nghiệp, đồng thời tạo thuận lợi cho nghiên cứu, chuyển giao kết quả KH&CN phù hợp với cơ chế thị trường.

Thứ hai là tạo cơ chế, chính sách thuận lợi cho các trường đại học, viện nghiên cứu. Tăng cường nền tảng vốn con người cho đổi mới sáng tạo, đẩy mạnh hoạt động nghiên cứu các công nghệ sản xuất mà doanh nghiệp đòi hỏi và cải tiến phương thức giáo dục ứng dụng lý thuyết khoa học công nghệ vào các mục tiêu thực tiễn. Đổi mới căn bản cơ chế quản lý ngân sách chi cho KH&CN, thực hiện cơ chế Nhà nước đặt hàng nghiên cứu các đề tài KH&CN. Cơ cấu lại các chương trình, các nhiệm vụ KH&CN gắn với nhu cầu xã hội, chuỗi giá trị của sản phẩm, tạo giá trị gia tăng.

Thứ ba là tập trung phát triển mạnh thị trường KH&CN gắn với xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về KH&CN, phát triển mạnh mạng lưới các tổ chức dịch vụ trung gian môi giới đánh giá, chuyển giao công nghệ. Tập trung nâng cao năng lực hấp thụ, làm chủ và đổi mới công nghệ của doanh nghiệp. Coi trọng hơn nữa vai trò của các doanh nghiệp trong đổi mới đầu tư vào KH&CN. Chủ động phát triển cơ sở hạ tầng KH&CN theo hướng hiện đại, đồng bộ, trong đó có các khu công nghệ đi đầu trong việc bắt nhịp với cuộc cách mạng 4.0. Tập trung phát triển sản phẩm quốc gia dựa vào công nghệ mới, công nghệ cao để hình thành các ngành nghề mới và các sản phẩm mới, giá trị gia tăng cao, nhất là lĩnh vực Việt Nam có thế mạnh như nông nghiệp, công nghiệp chế biến, chế tạo, công nghệ thông tin.

Thứ tư là đổi mới chính sách sử dụng và trọng dụng cán bộ KH&CN, phát triển mạng lưới kết nối nhân tài Việt Nam, tăng cường thu hút sự tham gia sâu của cộng đồng các nhà khoa học Việt Nam ở nước

ngoài nhằm thúc đẩy đổi mới sáng tạo trong nước.

Hiện nay chúng ta có khoảng 300.000 chuyên gia, trí thức người Việt Nam ở nước ngoài, chủ yếu tại các nước công nghiệp phát triển. Đây là nguồn lực vô cùng quý giá, là cầu nối giúp chúng ta tiến nhanh trên bản đồ đổi mới sáng tạo của thế giới nếu chúng ta biết cách huy động. Hơn bao giờ hết nền tảng công nghệ hiện nay có thể giúp các cơ quan, đơn vị, các doanh nghiệp, viện nghiên cứu, trường đại học kết nối và hợp tác với các nhà khoa học người Việt Nam ở nước ngoài hết sức thuận lợi và nhanh chóng.

Thứ năm là xây dựng năng lực quản trị nhà nước đối với hệ thống đổi mới sáng tạo và phát huy công nghệ, xây dựng cơ sở dữ liệu quốc gia về KH&CN, đổi mới sáng tạo để làm căn cứ hoạch định chính sách, có cơ chế, chính sách đột phá để nâng cao năng lực và chất lượng nhân sự làm việc trong khu vực công về đổi mới sáng tạo. Chúng ta phải làm cho cán bộ làm khoa học dám ước mơ, dám khát vọng, theo đuổi khát vọng, đam mê nghiên cứu khoa học. Trong trăm việc, nghìn việc cần làm để trở thành quốc gia đổi mới sáng tạo thì việc đầu tiên phải làm là đổi mới sáng tạo cách trọng dụng con người, Thủ tướng nhấn mạnh.

Nhân dịp này, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã cắt băng khai mạc Triển lãm 60 năm thành tựu KH&CN. Triển lãm gồm hai khu trưng bày theo chủ đề Con đường khoa học và Ứng dụng KH&CN trong doanh nghiệp.

Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc cùng nhiều lãnh đạo cấp cao cắt băng khánh thành triển lãm 60 năm KH&CN.

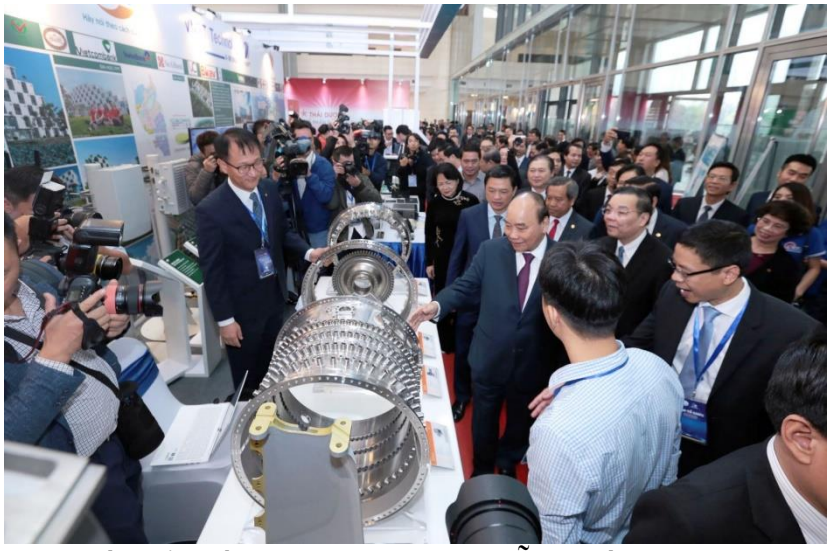

Nhân dịp này, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã cắt băng khai mạc Triển lãm 60 năm thành tựu KH&CN. Triển lãm gồm hai khu trưng bày theo chủ đề Con đường khoa học và Ứng dụng KH&CN trong doanh nghiệp.

NASATI

Lễ ra mắt Trường Đại học Phenikaa và Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa

Sáng 26/11, tại Hà Nội, Tập đoàn Phenikaa đã tổ chức ra mắt Trường Đại học Phenikaa và Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa. Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam đã tới dự và phát biểu tại buổi lễ.

Trường Đại học Phenikaa, có diện tích gần 14 ha, tọa lạc tại phường Yên Nghĩa, quận Hà Đông, thành phố Hà Nội, được xây dựng theo mô hình Đại học xanh bao gồm việc thiết kế kiến trúc, cảnh quan, cơ sở vật chất "xanh" và các trang thiết bị đào tạo-nghiên cứu hiện đại, hướng tới mục tiêu trở thành một trường ĐH đa ngành, xuất sắc trong đào tạo, nghiên cứu, khởi nghiệp và hướng nghiệp, nơi đánh thức và hiện thực hóa tiềm năng; gắn kết chặt chẽ với nhu cầu phát triển và tạo ra giá trị mới cho cộng đồng. Trường phấn đấu hiện thực hóa tầm nhìn trở thành Tốp 100 trường ĐH xuất sắc nhất châu Á trong vòng 20 năm.

Nhân dịp này, Tập đoàn Phenikaa đã công bố việc thành lập Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa với mức đầu tư ban đầu là 1.000 tỷ đồng được trích từ lợi nhuận sau thuế. Với cam kết hỗ trợ không hoàn lại, Quỹ Phenikaa mong muốn khơi dậy nguồn cảm hứng, tạo tiền đề cho các nhà nghiên cứu khoa học nuôi dưỡng đam mê và tự tin dấn thân trên con đường khoa học để đổi mới sáng tạo; đồng thời tham gia hỗ trợ các start-up liên quan đến đổi mới sáng tạo và công nghệ để khởi đầu hành trình mới trong kinh doanh, phát triển khoa học công nghệ một cách thuận lợi.

Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam phát biểu tại lễ ra mắt Trường Đại học Phenikaa và Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa

Phát biểu tại buổi lễ, Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam khẳng định, sự ra đời của Quỹ Đổi mới sáng tạo Phenikaa hoạt động không vì lợi nhuận, sẽ thêm "một cánh tay nâng đỡ" cho các ý tưởng sáng tạo, đặc biệt của những bạn sinh viên, những người trẻ muốn dấn thân. Từ đó sẽ mở ra một hướng mới để các doanh nghiệp (DN) thành công khác dành một phần kinh phí thiết lập những quỹ đầu tư cho khoa học, cho sáng tạo không vì lợi nhuận, không chỉ phục vụ cho chính DN của mình. "Đấy là cách đóng góp hiệu quả, rất cần thiết để, các DN cùng với Nhà nước, cộng đồng khơi dậy sự sáng tạo, đam mê khoa học

trong từng con người, từng nhà khoa học Việt Nam. Truyền cho các bạn trẻ cảm hứng cùng phát triển tiềm năng của mỗi cá nhân. Đất nước chỉ có thể giàu mạnh nếu mỗi người, từ những bạn trẻ đang ngồi trên ghế nhà trường, người bình thường đến những doanh nhân thành đạt, đều góp sức, góp của không vì lợi nhuận, không vì riêng mình mà vì đất nước", Phó Thủ tướng nói.

Trong khuôn khổ sự kiện, Tập đoàn Phenikaa còn ký bản ghi nhớ hợp tác với Văn phòng các Chương trình trọng điểm cấp nhà nước thuộc Bộ Khoa học và Công nghệ nhằm nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động khoa học và công nghệ liên quan đến Cách mạng công nghiệp lần thứ tư; và Trường Đại học Phenikaa ký thoả thuận hợp tác giáo dục toàn diện với Trường Đại học Andrews (Mỹ).

(NASATI)

Ký thỏa thuận đồng tài trợ cho các dự án nghiên cứu chung giữa Việt Nam và Hàn Quốc

Theo phóng viên TTXVN tại Hàn Quốc, chiều 27/11, Bộ trưởng Khoa học và Công nghệ Việt Nam Chu Ngọc Anh và Bộ trưởng Khoa học, Công nghệ thông tin và Truyền thông Hàn Quốc Choi Kiyoung đã ký thỏa thuận đồng tài trợ cho các dự án nghiên cứu năm 2019-2020.

Theo thỏa thuận này, sau khi đánh giá khách quan và sau quá trình đàm phán các đề xuất nghiên cứu chung, cả hai bên nhất trí lựa chọn 5 dự án nghiên cứu chung để đồng tài trợ. Hai bên nhất trí hỗ trợ các dự án này theo điều kiện tài chính và quy định của mỗi nước. Bên cạnh đó, hai Bộ cũng thống nhất 4 dự án nghiên cứu khác để Bộ Khoa học và Công nghệ Việt Nam cùng các quỹ khác của Hàn Quốc tài trợ.

Trước đó, hai bộ trưởng đã tiến hành trao đổi về một số nội dung hợp tác giữa hai bên. Bộ trưởng Chu Ngọc Anh đã đề nghị phía Hàn Quốc tiếp tục triển khai có hiệu quả các nội dung hợp tác trong các thỏa thuận của hai chính phủ, xây dựng chương trình hợp tác nghiên cứu về công nghệ khí hậu và chương trình nghiên cứu công nghệ cốt lõi của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo và chuyển giao công nghệ giữa Hàn Quốc và Việt Nam, xây dựng trung tâm liên kết các phòng thí nghiệm giữa Việt Nam và Hàn Quốc đặt tại thành phố

Deajeon của Hàn Quốc và tiếp tục hỗ trợ cho các dự án ODA của Bộ Khoa học, Công nghệ thông tin và Truyền thông Hàn Quốc mà Bộ Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã đề xuất.

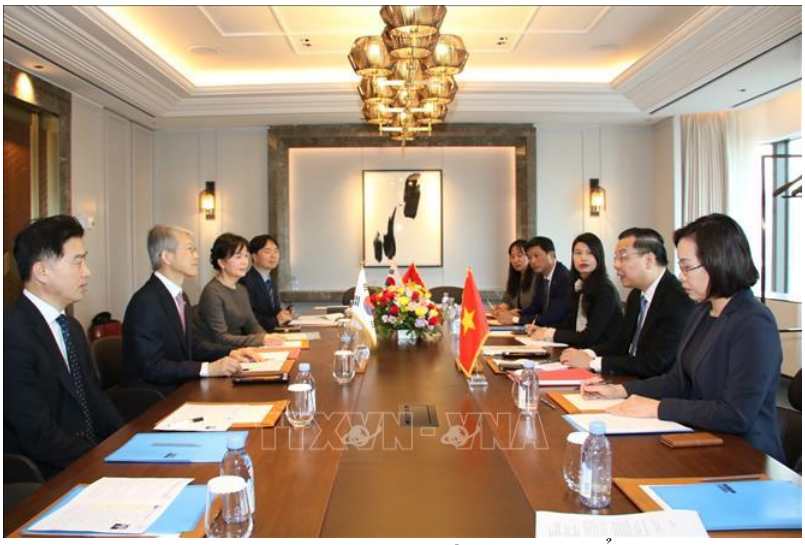

Quang cảnh cuộc làm việc. Ảnh: Hữu Tuyên/TTXVN

Về phần mình, Bộ trưởng Khoa học, Công nghệ thông tin và Truyền thông Hàn Quốc Choi Kiyoung đã bày tỏ sự vui mừng khi thấy các nhà lãnh đạo cấp cao của hai chính phủ đã quan tâm chú ý tới hợp tác trong lĩnh vực khoa học công nghệ và cam kết sẽ nỗ lực để có thể đẩy mạnh hợp tác giữa hai Bộ. Ông Choi Kiyoung cho biết Việt Nam là người bạn thân thiết của Hàn Quốc và người Hàn Quốc rất có thiện cảm với người Việt Nam. Theo ông, trong thời gian tới sẽ có nhiều chương trình hợp tác giữa hai nước vì Việt Nam là quốc gia trọng tâm trong "Chính sách hướng Nam Mới" của Chính phủ Hàn Quốc.

Nguồn: TTXVN

Hội thảo "Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo vì mục tiêu phát triển bền vững"

Ngày 29/11/2019 tại Hà Nội, Bộ KH&CN và Ủy ban về KH&CN thuộc Hội đồng quốc gia về Phát triển bền vững và Nâng cao năng lực cạnh tranh phối hợp tổ chức Hội thảo "Khoa học, công nghệ và Đổi mới sáng tạo vì mục tiêu phát triển bền vững", nhân dịp kỷ niệm 60 năm thành lập Bộ KH&CN và đón nhận Huân chương lao động hạng Nhất. Hội thảo có sự tham dự của lãnh đạo các Bộ, ngành, địa phương, trường đại học, viện nghiên cứu, các tổ chức phi chính phủ; một số tổ chức quốc tế, …

Quang cảnh Hội thảo

Hội thảo nhằm thông tin về vai trò của KH,CN và ĐMST trong việc thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững và việc lồng ghép phát triển KH,CN và ĐMST với thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững ở các bộ, ngành, địa phương doanh nghiệp trong thời gian qua; Tạo diễn đàn để các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý, các nhà hoạch định chính sách và các doanh nghiệp,… gặp gỡ, trao

đổi và chia sẻ kinh nghiệm nhằm thúc đẩy vai trò của KH,CN và ĐMST vì mục tiêu phát triển bền vững.

Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Lê Xuân Định phát biểu khai mạc Hội thảo

Phát biểu tại Hội thảo, Thứ trưởng Bộ KH&CN Lê Xuân Định cho biết, trong kế hoạch hành động quốc gia, vai trò của KH,CN và ĐMST được khẳng định là động lực chính, thúc đẩy quá trình chuyển đổi nền kinh tế đất nước theo hướng kinh tế thịnh vượng, bao trùm và bền vững với môi trường; là công cụ then chốt trong thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững; cung cấp giải pháp giải quyết các thách thức về kinh tế, xã hội, môi trường đối với thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững và hỗ trợ quá trình triển khai thực hiện Kế hoạch hành động quốc gia. Để cụ thể hóa chủ trương này, Bộ KH&CN triển khai nhiều hoạt động giúp cho việc ứng dụng KH&CN vào thực tế, tạo môi trường thuận lợi cho doanh nghiệp. Việc tổ chức Hội thảo cũng là dịp để đại diện các bộ, ngành, doanh nghiệp chia sẻ tham luận và cùng tìm ra giải pháp khẳng định vai trò KH,CN&ĐMST trong thực hiện mục tiêu phát triển bền vững.

Theo ông Phạm Văn Hồng, Viện Chiến lược chính sách KH&CN, Học viện KH,CN và ĐMST, chất lượng tăng trưởng được cải thiện thể hiện qua tốc độ tăng năng suất lao động. Năng suất các nhân tố tổng hợp (TFP) tăng từ 33,6 % bình quân giai đoạn 2011-2015 lên 43,3% giai đoạn 2016-2018. Nghiên cứu của Viện Năng suất Việt Nam cũng cho thấy, những doanh nghiệp có năng lực công nghệ được đánh giá cao hơn so với trung bình của Việt Nam có mức lao động cao hơn 1,66 - 1,83 lần. Chỉ số ĐMST toàn cầu của cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam từ năm 2016 tăng vượt bậc, dẫn đầu nhóm quốc gia có thu nhập trung bình thấp (năm 2017 tăng 12 bậc, năm 2018 tăng 2 bậc).

Đại diện doanh nghiệp chia sẻ thông tin tại hội thảo cũng minh chứng, nếu không ứng dụng các giải pháp công nghệ, không ĐMST trong sản phẩm sẽ khó để cạnh tranh. Báo cáo của Ngân hàng thế giới năm 2017 cho thấy, các doanh nghiệp Việt Nam đã chi khoảng 1,6% doanh thu hàng năm cho nghiên cứu và phát triển (R&D). Nhiều tập đoàn,doanh nghiệp đã thành lập quỹ phát triển KH&CN để đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu, ĐMST sản phẩm của họ.

NASATI

Hội thảo khoa học: "Bảo đảm thông tin khoa học và công nghệ phục vụ nghiên cứu và đào tạo tại Việt Nam"

Ngày 12/11/2019, tại Hà Nội, Cục Thông tin KH&CN quốc gia đã tổ chức Hội thảo: "Bảo đảm thông tin KH&CN phục vụ nghiên cứu và đào tạo tại Việt Nam". Tham dự Hội thảo có ông Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia, bà Đỗ Phương Lan, Phó Giám đốc Quỹ Phát triển KH&CN quốc gia và 190 đại biểu là các cán bộ lãnh đạo, cán bộ quản lý khoa học, các nhà nghiên cứu, giảng viên, sinh viên đến từ các viện nghiên cứu, trường đại học khu vực phía Bắc.

TS. Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia phát biểu khai mạc

Phát biểu khai mạc hội thảo, TS. Trần Đắc Hiến, Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia nhấn mạnh vai trò của thông tin trong bối cảnh KH&CN phát triển mạnh mẽ: Trong thời đại ngày nay, ai không nhận thức được tầm quan trọng

của thông tin KH&CN, người đó sẽ tụt hậu. Ông cho biết, Cục Thông tin đang vận hành nguồn tin KH&CN quốc gia lớn, đảm bảo được mức "ngưỡng an toàn" đối với hoạt động nghiên cứu và đào tạo tại Việt Nam, bao gồm: cơ sở dữ liệu về các nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ với hơn 34.000 bài toàn văn, các đề tài dự án, kết quả nghiên cứu; 260.000 bài báo, công bố kết quả nghiên cứu khoa học trong nước; hàng năm Cục Thông tin mua quyền truy cập tới các cơ sở dữ liệu khoa học quốc tế nổi tiếng và có giá trị như ScienceDirect, Springer Nature, IEEE, ACS, Scopus, ISI-Web of Science… Với đặc thù nguồn tin KH&CN được sử dụng nhiều sẽ càng trở nên hữu ích, Cục trưởng mong muốn các nhà khoa học tham dự Hội thảo sẽ là những hạt nhân nòng cốt lan tỏa nguồn tin quý báu tới các cộng động nghiên cứu, cùng với Cục thông tin bàn giao, phát triển, khai thác hiệu quả nguồn tin khoa học này, góp

phần phát triển sự nghiệp KH&CN nước nhà.

Tại Hội thảo, các báo cáo viên đã giới thiệu hoạt động bảo đảm thông tin KH&CN cho nghiên cứu và đào tạo: bảo đảm về hạ tầng thông tin với Mạng Nghiên cứu và đào tạo Việt Nam có đường kết nối quốc tế tốc độ cao (dung lượng 01 Gbps) dành riêng cho cộng đồng nghiên cứu; bảo đảm về nội dung thông tin với việc xây dựng, tích hợp và hoàn thiện cơ sở dữ liệu quốc gia về khoa học và công nghệ, cấp quyền truy cập từ xa tới các nguồn tin học thuật, chính thống của các nhà xuất bản nổi tiếng trên thế giới; bảo đảm quyền khai thác, sử dụng cơ sở dữ liệu mọi lúc, mọi nơi, trên mọi thiết bị đối với tất cả các cá nhân hoạt động nghiên cứu và đào tạo tại Việt Nam.

Các cơ sở dữ liệu được cung cấp bởi Cục Thông tin KH&CN quốc gia sẽ giúp các nhà khoa học xác định định hướng nghiên cứu, tránh trùng lặp và đúng xu hướng nghiên cứu trên thế giới; viết tổng quan tình hình nghiên cứu trong nước và quốc tế; tìm kiếm và đánh giá đối tác nghiên cứu, các tổ chức tài trợ kinh phí cho từng lĩnh vực; tìm kiếm, download tài liệu toàn văn; đánh giá chất lượng các nghiên cứu và lựa chọn tạp chí để đăng bài. Với cá nhân nhà nghiên cứu, thông tin KH&CN được đảm bảo từ giai đoạn hình thành ý tưởng tới viết đề xuất nghiên cứu, tiến hành nghiên cứu và công bố kết quả nghiên cứu. Với các tổ chức quản lý và cấp phát kinh phí, thông tin KH&CN được bảo đảm từ giai đoạn tuyển chọn, xét duyệt nhiệm vụ tới giai đoạn kiểm tra tình hình thực hiện nhiệm vụ và đánh giá, nghiệm thu nhiệm vụ.

Các báo cáo viên cũng chia sẻ những tính năng mới ở từng cơ sở dữ liệu, như tính năng PlumX Metrics của CSDL ScienceDirect giúp tổng quan về cách thức mọi người tương tác với bài nghiên cứu trong môi trường trực tuyến với 5 thước đo: Trích dẫn (Citation), Lượt sử dụng (Usage), Capture (như bookmark, đưa vào mục yêu thích), Mention: tính các hoạt động về bài báo trên các phương tiện truyền thông, Truyền thông xã hội (Social Media). Các đại biểu cũng được hướng dẫn thực hành khai thác CSDLnhiệm vụ KH&CN Việt Nam, CSDL công bố KH&CN Việt Nam và đo lường sáng tạo khoa học, đánh giá tác động quốc tế, xác định các nhà khoa học đầu ngành của từng lĩnh vực, đánh giá tác động các nguồn tài trợ lên sản lượng nghiên cứu và xác định xu hướng nghiên cứu qua công cụ Scopus.

Hội thảo đã kết thúc thành công tốt đẹp, các đại biểu đánh giá cao và đề xuất Cục Thông tin tổ chức nhiều hội thảo hơn để đưa các nguồn tin KH&CN trong nước và quốc tế quý báu tới cộng đồng các nhà khoa học Việt Nam.

NASATI

Tôn vinh sinh viên nghiên cứu khoa học tại Giải thưởng Euréka 2019

Ngày 24/11, Thành đoàn TPHCM cùng Đại học Quốc gia TPHCM đã tổng kết, trao giải thưởng Sinh viên nghiên cứu khoa học Euréka lần thứ 21, năm 2019.

Hình ảnh tại Lễ trao giải sinh viên nghiên cứu khoa học

Năm nay, giải thưởng đã thu hút hơn 2.000 thí sinh đến từ 100 trường đại học, học viện, cao đẳng trong cả nước tham gia với 858 đề tài. Trải qua các vòng sơ loại cấp trường và vòng bán kết toàn quốc, 156 đề tài đã xuất sắc vào vòng chung kết. Theo đó, Ban tổ chức đã trao hơn 120 giải thưởng cho các thí sinh có đề tài xuất sắc ở các lĩnh vực, trong đó có 10 giải Nhất, 14 giải Nhì, 15 giải Ba, 81 giải Khuyến khích. Cùng với đó, Ban tổ chức đã trao hỗ trợ kinh phí cho 6 đề tài có khả năng ứng dụng cao tiếp tục nghiên cứu phát triển với mức kinh phí 30 triệu đồng/đề tài.

Giải thưởng năm nay ghi nhận sự góp mặt của nhiều tài năng trẻ trong nghiên cứu khoa học, với các đề tài có tính ứng dụng cao như: "Nghiên cứu, ứng dụng hoa văn họa tiết trang phục dân tộc thiểu số vào thiết kế bộ bưu thiếp tại Bảo tàng văn hóa các dân tộc Việt Nam", "Phân lập và tuyển chọn các chủng vi sinh vật và nấm trong dạ dày bò có khả năng phân giải Cellulose ứng dụng sản xuất thử nghiệm chế phẩm EM xử lý phế phẩm nông nghiệp"…

Một số đề tài nổi bật đoạt giải Nhất như: "Kết nối mô hình giáo dục STEM trong đào tạo giáo viên Toán thời đại 4.0" của nhóm sinh viên Trường đại học Cần Thơ (lĩnh vực Giáo dục); "Biện pháp truất hữu vì bảo vệ môi trường trong giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế giữa Nhà nước và nhà đầu tư - Thực tiễn và kinh nghiệm cho Việt Nam" của nhóm sinh viên Trường đại học Luật TPHCM (lĩnh vực Pháp lý); đề tài "Nghiên cứu nâng cao hiệu quả vi bao hợp chất màu anthocyanin vào trong tế bào nấm men" của nhóm sinh viên Trường đại học Công nghiệp Thực phẩm TPHCM (lĩnh vực Công nghệ thực

phẩm); Đề tài “Giải pháp "tái sử dụng thích ứng" không gian chung cư cũ 42 Nguyễn Huệ tại TPHCM trong quá trình chuyển đổi” của nhóm sinh viên Trường đại học Kiến trúc TPHCM (lĩnh vực Quy hoạch kiến trúc xây dựng)…

Sự thay đổi hình thức đánh giá vòng bán kết từ chấm kín của hội đồng sang chấm poster đã tăng sự tương tác giữa giám khảo và thí sinh. Thông qua hình thức bình chọn poster đã thu hút hơn 2,2 triệu lượt người tiếp cận giải thưởng.

Nguồn: Báo điện tử Chính phủ

Clarivate Analytics và Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc công bố báo cáo "Những mặt trận nghiên cứu 2019"

Clarivate Analytics (công ty Mỹ sở hữu và vận hành các dịch vụ cung cấp các bộ sưu tập và phân tích nguồn thông tin tiêu chuẩn trong nghiên cứu học thuật, một công ty đứng đầu thế giới trong việc cung cấp những hiểu biết và phân tích đáng tin cậy để đẩy nhanh tốc độ đổi mới) và Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc vừa công bố báo cáo chung **"Research Fronts 2019" (Những mặt trận nghiên cứu 2019)** để xác định những điểm nóng nhất trong nghiên cứu và các lĩnh vực chuyên môn mới nổi trong nghiên cứu khoa học từ 2013 đến 2018. Đây là báo cáo hợp tác thường niên lần thứ 6 giữa hai tổ chức và được đưa ra tại diễn đàn chung được tổ chức tại Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc ở Bắc Kinh ngày 26/11/2019.

Báo cáo năm 2019 xác định tổng cộng có 137 mặt trận nghiên cứu, bao gồm 100 chuyên ngành nóng và 37 chuyên ngành mới nổi trải rộng trên 10 lĩnh vực nghiên cứu rộng lớn về các khoa học và khoa học xã hội. Mặt trận nghiên cứu được hình thành khi các cụm bài báo được trích dẫn thường xuyên được trích dẫn cùng nhau, phản ánh một điểm chung cụ thể trong nghiên cứu - đôi khi dữ liệu thực nghiệm, phương pháp, khái niệm hoặc giả thuyết. Khả năng xác định được các mặt trận nghiên cứu này và theo dõi các lĩnh vực nghiên cứu đặc biệt mới nổi sẽ cung cấp một lợi thế khác biệt cho chính phủ, các nhà hoạch định chính sách, nhà xuất bản, quản trị viên nghiên cứu và những người khác theo dõi, hỗ trợ và thúc đẩy tiến hành nghiên cứu, đặc biệt là trong trường hợp đối mặt với các nguồn lực hữu hạn.

The Research Fronts 2019 và The Research Fronts 2019 Heat Index được công bố tại diễn đàn chung được tổ chức tại Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc ở Bắc Kinh ngày 26/11/2019

Hợp tác với Viện Khoa học và Phát triển, Thư viện Khoa học Quốc gia thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc, các chuyên gia thư mục của Web of Science Group, công ty Clarivate Analytics, đã sử dụng cơ sở dữ liệu Các chỉ số Khoa học

Thiết yếu (ESI) được xây dựng trên nền tảng của chỉ số Web of Science để thực hiện phân tích đồng trích dẫn. Báo cáo năm 2019 bắt đầu từ 10.587 mặt trận nghiên cứu trong ESI từ 2013 đến 2018 và nhằm mục đích khám phá mặt trận nghiên cứu nào hoạt động mạnh nhất hoặc phát triển nhanh nhất. Các nhà phân tích tại Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc cũng đã phân tích 137 mặt trận nghiên cứu do Web of Science Group cung cấp chuyên sâu và giải thích chúng để làm nổi bật 30 mặt trận nghiên cứu quan trọng đặc biệt.

Các mặt trận nghiên cứu được xác định trong báo cáo Research Fronts 2019 cũng phản ánh các nghiên cứu giành giải thưởng gần đây được đề xuất bởi ủy ban Nobel năm 2019. “Mặt trận nghiên cứu nóng” về thiên văn học và vật lý thiên văn từ năm 2016 đến 2018 là “Khám phá ngoài hành tinh và đặc tính hóa với Kepler”, có liên quan đến giải thưởng nghiên cứu toàn diện của những người đoạt giải Nobel vật lý năm nay. Một ví dụ khác là mặt trận nghiên cứu quan trọng về toán học, khoa học máy tính và kỹ thuật năm nay: Ước tính điện tích của pin lithium-ion được sử dụng trong xe điện, phản ánh sự công nhận phát triển pin lithium-ion của ủy ban giải thưởng Nobel Hóa học 2019.

David Liu, Phó chủ tịch điều hành và Giám đốc điều hành Châu Á Thái Bình Dương của Clarivate Analytics, cho biết: "Chúng tôi tin rằng thông tin đẳng cấp thế giới giúp thúc đẩy nghiên cứu khoa học đẳng cấp thế giới. Research Fronts 2019 đã tiết lộ sự phát triển của nghiên cứu khoa học và xu hướng đổi mới khoa học và công nghệ thông qua dữ liệu đáng tin cậy và phân tích khoa học. Tầm nhìn của chúng tôi là cải thiện cách thế giới tạo ra, bảo vệ và thúc đẩy đổi mới sáng tạo. Chúng tôi sẽ tăng cường hợp tác với Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc liên tục để cung cấp thông tin và phân tích đẳng cấp thế giới, giúp các nhà nghiên cứu, nhà hoạch định chính sách, cơ quan tài trợ và những người trong ngành trên toàn thế giới đưa ra quyết định tốt hơn nhằm thúc đẩy nghiên cứu khoa học toàn cầu. "

Giáo sư Bai Chunli, Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc cho biết: "Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc là tổ chức đứng đầu trong nước trong việc thúc đẩy khoa học và công nghệ. Chúng tôi phải có câu trả lời cho các vấn đề bao gồm hiểu biết rõ ràng về nghiên cứu khoa học toàn cầu, phát triển khoa học và công nghệ đẳng cấp thế giới, và nắm bắt cơ hội đổi mới khoa học, để có thể biến chúng thành động lực không thể thay thế trong việc thúc đẩy đổi mới của Trung Quốc. Dự báo chính xác xu hướng phát triển khoa học và công nghệ cung cấp cơ sở nghiên cứu cho Trung Quốc để hỗ trợ tốt hơn cho kế hoạch phát triển khoa học và công nghệ."

Bai Chunli nói rằng nghiên cứu khoa học cơ bản mạnh là nền tảng của việc xây

dựng một quốc gia mạnh về khoa học và công nghệ trên thế giới. Hiện nay, một vòng mới của cách mạng khoa học và công nghệ và chuyển đổi công nghiệp đang bùng nổ, khám phá khoa học đang tăng tố, hội nhập liên ngành đang trở nên gần gũi hơn, và một số vấn đề khoa học cơ bản đã mở ra những bước đột phá lớn. Các nước phát triển lớn trên thế giới nói chung đã tăng cường nghiên cứu chiến lược về nghiên cứu cơ bản và cạnh tranh công nghệ toàn cầu vẫn tiếp tục tăng cường nghiên cứu cơ bản. Để đạt được mục tiêu cải thiện đáng kể mức độ nghiên cứu khoa học cơ bản và ảnh hưởng quốc tế, Trung Quốc phải đạt được một số kết quả khoa học giải quyết một số vấn đề khoa học quan trọng trong tương lai với nhu cầu chiến lược quốc gia và hỗ trợ phát triển theo hướng đổi mới. Khả năng cung cấp của nguồn lực phát triển đã được tăng cường đáng kể, và cần phải nắm bắt chính xác hướng và trọng tâm của khoa học và công nghệ trong tương lai.

Cùng với báo cáo "Mặt trận nghiên cứu 2019", hai tổ chức cũng đã xuất bản một báo cáo phân tích có tên "Mặt trận nghiên cứu năm 2019: Các lĩnh vực hoạt động, các quốc gia hàng đầu" (2019 Research Fronts: Active Fields, Leading Countries). Báo cáo này kiểm tra và so sánh hiệu suất của các quốc gia trên 137 mặt trận nghiên cứu, qua đó phản ánh sự đóng góp và tác động của quốc gia (ảnh hưởng toàn cầu) trên 10 lĩnh vực nghiên cứu lớn. Báo cáo này tiết lộ rằng dựa trên "Chỉ số lãnh đạo nghiên cứu" (Research Leadership Index) của 137 mặt trận nghiên cứu, Mỹ vẫn đang dẫn đầu nghiên cứu toàn cầu, tiếp theo là Trung Quốc ở vị trí thứ hai. Anh, Đức và Pháp xếp lần lượt thứ ba, thứ tư và thứ năm. Báo cáo cũng cho thấy Trung Quốc đang giảm khoảng cách với Mỹ.

Trong số tất cả 137 mặt trận nghiên cứu, Hoa Kỳ có 80 mặt trận được xếp hạng nhất, chiếm 58,39% (khoảng 3/5), Trung Quốc có 33, chiếm 24,09%, tiếp theo là Anh (7), Đức và Pháp mỗi nước có một. Trong 10 chủ đề nghiên cứu hàng đầu có 7 chủ đề mà Hoa Kỳ đứng đầu với lợi thế dẫn đầu rõ ràng.

Các báo cáo cũng tiết lộ rằng các chủ đề nghiên cứu tích cực nhất của Trung Quốc trong ba lĩnh vực: hóa học và khoa học vật liệu; toán học, khoa học máy tính và kỹ thuật; và sinh thái học và khoa học môi trường. Các lĩnh vực khoa học nông nghiệp, thực vật và động vật, khoa học địa chất, sinh học, vật lý và khoa học xã hội là tương đối tích cực. Tuy nhiên, các hoạt động nghiên cứu trong các lĩnh vực y học lâm sàng, thiên văn học và vật lý thiên văn vẫn còn khiêm tốn.

20 chủ đề đáng chú ý trong số 100 mặt trận nghiên cứu nóng nhất là:

1. Cơ chế báo hiệu jasmonate để điều hòa sinh trưởng và bảo vệ thực vật

2. Ứng dụng hệ thống máy bay không người lái trong giám sát cây trồng
3. Đặc tính môi trường, phơi nhiễm của con người và nguy cơ sức khỏe do các chất gây rối loạn nội tiết
4. Lượng phốt pho và ô nhiễm cùng nguy cơ sức khỏe do vi khuẩn lam gây ra
5. Các nghiên cứu về biến đổi khí hậu dựa trên CESM và RCP8.5
6. Ô nhiễm kim loại nặng của đất đô thị ở Trung Quốc: đánh giá nguồn và rủi ro
7. Hiệu quả và an toàn của sinh học Infliximab
8. Vai trò của thoái hóa pericyte trong bệnh Alzheimer
9. Gen kháng polymyxin qua trung gian Plasmid
10. Cas13: một hệ thống CRISPR mới nhắm mục tiêu RNA
11. Sản xuất hơi nước nhờ năng lượng mặt trời
12. Máy phân tử
13. Vật liệu quang học phi tuyến UV sâu mới
14. Các nghiên cứu về fermion Majorana trong vật lý vật chất ngưng tụ
15. Sao neutron nhị phân GW170817
16. Nghiên cứu quan sát và lý thuyết về sáp nhập lỗ đen nhị phân
17. Bảo mật dữ liệu trong môi trường điện toán đám mây
18. Ước tính trạng thái của pin lithium-ion được sử dụng trong xe điện
19. Phương pháp phân tích phân hủy phát thải năng lượng và carbon
20. Phương pháp fMRI cho cấu trúc chức năng não và mô hình kết nối

10 chủ đề đáng chú ý trong số 37 mặt trận nghiên cứu mới nổi là:

1. Cơ chế của gen OsAUX1 trong việc thúc đẩy sự kéo dài chân tóc trong điều kiện phốt pho thấp
2. Ảnh hưởng của các chất ô nhiễm môi trường đến hệ vi sinh vật đường ruột
3. Ảnh hưởng của tác động nhiệt đến đặc tính cơ học của đá
4. Kết quả lâm sàng của can thiệp mạch vành qua da ở bệnh nhân mắc bệnh mạch vành ổn định
5. RNA tuần hoàn như một dấu ấn sinh học mới cho bệnh ung thư
6. Đa dạng hóa các anken chưa được kích hoạt thông qua chiến lược di chuyển nhóm chức năng ở xa

7. Các nghiên cứu về dị thường vật lý B
8. Điều tra vật chất tối trong vũ trụ sơ khai trong phạm vi quan sát đường 21 cm
9. Ứng dụng của mạng nơ ron tích chập trong xử lý ảnh cộng hưởng từ
10. Công nghiệp 4.0 và các ứng dụng của nó

Nguồn: https://global.chinadaily.com và Clarivate Analytics